

11.4.2003

TBMM Başkanlığına

--2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifim, gerekçesiyle birlikte ilişikte sunulmuştur.

--Gereğini saygılarımla arz ve teklif ederim.

T.B.M.M. BAŞKANLIĞI	
Teklif Kom.	
Esas Kom.	-Abdullah
Tarih	29.4.2003 2/12
K. Md. 84	K.D. Bşk. Ali 1/2
Başkan	

Atilla Kart

CHP Konya Milletvekili

Atilla Kart

Genel Gerekçe;

--“**Hukuk Devleti**” anlayışının ve “**hukukun üstünlüğü**” kavramının; kamunun ve toplumun tüm birimlerinde etkin olması, yargının bütün unsurlarıyla bağımsız olmasıyla mümkündür. Yargının bütün unsurlarıyla bağımsızlığının sağlanabilmesinin ön şartı ise “**nitelikli hukuk eğitimi ile**” sağlanabilir.

--Eğitim sistemimizde ve bağlı olarak Hukuk Fakültelerindeki eğitimin nitelik kaybı bir tarafa; hukuk formasyonu edinmeyen ve başka fakültelerden mezun olan kişilerin, “**yargıç misyonu ve inisiyatifini**” kazanmaları mümkün olamaz. Uygulamada da, bu durum somut olarak görülmektedir. İdari yargı yapılanmasında %75'lere varan “**hukukçu olmayan hâkim**” uygulaması, sonuçta; **yargının işlevini kaybetmesine ve hiyerarşik ilişkilerin doğmasına yol açmaktadır.**

--Günümüzde Yargı bağımsızlığını etkileyen en önemli unsurlardan birisi “**yargı ve yargıcın bürokratlaşması**” vakıasıdır. Bu olumsuz gelişmenin önünün kesilmesi gerekir. **Esasen;** adalet hizmeti, aynen tıp ve benzeri alanlarda olduğu gibi, yan alanların bilgileriyle yeterliliğin sağlanamayacağı “**özgün**” bir alandır. Adalet hizmeti için zorunlu temel, hukuk bilgilerinin verildiği yüksek öğretim kurumları olan hukuk fakülteleridir. Hukuk fakülteleri dışındaki fakültelerde verilen hukuk bilgileri; hukuk fakültelerinde okutulan yan dal (ekonomi, idare, adli tıp, sosyoloji, felsefe) bilgilerini aşamaz. Hukuk Fakültelerindeki uzmanlık yoğunluğuna erişemez.

--Öte yandan; Anayasamızın 140. maddesi, yargıçlar için “**meslekten hukukçu**” olma şartını öngörmüştür. Bu şartın oluşabilmesi için, öncelikle “**hukuk fakültesini bitirmiş olmak**” zorunluluğu vardır. Anayasa'nın 138. maddesinde düzenlenen yargıcın bağımsızlığının gerçekleşebilmesi, “**hukuk bilgisinin varlığıyla**” doğrudan ilgilidir.

--Yasanın mevcut hükmü, idari yargıda görev yapacak yargıçlar (adaylar) için, hukuk fakültesinden mezun olma şartını aramamaktadır. Siyasi bilimler, idari bilimler, iktisat ve maliye alanlarında 4 yıllık eğitimi yeterli görmektedir. Yasanın adli yargı için aradığı şartı, idari yargıdan esirgemesinin bir mantığı ve tutarlılığı yoktur. Kaldı ki; idari yargının mahiyeti gereği, “**kişi ile kamu otoritesi arasındaki**” ihtilâfi çözümlmek gerektiğinden; hukuk eğitimi almış olmak daha da önem kazanmaktadır. Mevcut hüküm, Anayasa’nın 9,138 ve 140. maddelerine açıkça aykırıdır.

--Açıklanan gerekçeler, yasada değişiklik yapılmasını zorunlu kılmaktadır.

Madde Gerekçeleri;

- 1-Genel gerekçe doğrultusunda düzenleme yapılmıştır.
- 2-Yürürlük maddesidir.
- 3-Yürütme maddesidir.

**24.2.1983 tarih ve 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun
Bir Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi;**

Madde 1; 24.2.1983 tarih ve 2802 sayılı Kanunun 8. maddesinin “c” bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“c) Hukuk fakóltesinden mezun olmak veya yabancı bir hukuk fakóltesini bitirip de Türkiye’deki hukuk fakóltereri programlarına göre eksik kalan derslerden sınava girip başarı belgesi almış bulunmak,”

Madde 2; Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3; Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.